

Τὸ σπήλαιον εὑρίσκεται ΝΑ. τοῦ χωρίου Ἀναβρυτῆ τῆς ἐπαρχίας Ναυπακτίας, ἀπέχον περὶ τὴν μισή ὥραν ἀπὸ τὴν Ἀναβρυτὴν καὶ περὶ τὴν μίαν ὥραν ἀπὸ τὸ χωρίον Κεντρικὴ. Ἀπὸ τὸν ἀμαξιτὸν ὁμοῦ δρόμον ὁ ὁποῖος ἐνώνει τὰ ἀνωτέρω χωρία, ἀπέχει περὶ τὰ 15-20 λεπτά. Τέλος ἀπέχει μερικά μέτρα ἀπὸ τὸ «Ἀνδραβιτσιώτικο» ρέμα (παραπόταμος τοῦ Μόρνου).

Ἱστορικόν: Ἡ ἐξερευνησις καὶ χαρτογραφήσις τοῦ σπηλαίου ἐπραγματοποιήθη κατὰ τὰς ἡμέρας 14 ἕως καὶ 16 Σεπτεμβρίου 1969 ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ γράφοντος. Ἐλαβον μέρος ὁ κ. Θεόδωρος Πίτσιος, μέλος τῆς ΕΣΣΕ καὶ ὁ κ. Βασίλειος Παναγιωτίδης καὶ Στέφανος Μπεκατώρος, μέλη τῆς ΕΠΕΑΝ. Ἐπίσης ἐβοήθησε σημαντικὰ εἰς τὴν ὅλην ἐργασίαν τῆς ἐξερευνήσεως καὶ ὁ κ. Γεώργιος Λαζανάς, ὁ ὁποῖος καὶ μᾶς ὑπέδειξε τὸ σπήλαιον.

Τὸ σπήλαιον ἔχει διανοχθῆ σὲ πλακώδη ἀσβεστόλιθον ἀπὸ τὴν διαβρωτικὴν ἐνέργειαν τῶν ὑδάτων. Τὸ τελευταῖον τμήμα τοῦ σπηλαίου παρουσιάζει ἐν ἐνεργείᾳ ὑπόγειον ποταμὸν καὶ κατὰ τὰς ἐποχὰς τῶν βροχῶν οἱ περισσότεροι κλάδοι τοῦ σπηλαίου ὑπερχειλίζουσι δι' ὑδάτων.

Ὁ ΒΔ. κλάδος τοῦ σπηλαίου παρουσιάζεται προσχωμένος ὑπὸ φερτῶν ὕλικῶν καὶ μονήμως θαλωδῆς λόγω τῆς λιμνάζουσας εἰς αὐτὸν μεγάλων ποσοτήτων ὕδατος, λόγω τοῦ ὅτι ὅλος ὁ κλάδος εὑρίσκεται εἰς ἐπίπεδον κατώτερον ἐν σχέσει μὲ τοὺς ἄλλους κλάδους τοῦ σπηλαίου.

Τὸ δάπεδον τοῦ σπηλαίου παρουσιάζει εἰς πολλὰ σημεῖα «πέτρινους καταράκτας» ἐκ σταλαγματικοῦ ὕλικου, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δηλώνει τὴν κάθοδον ἐξ αὐτῶν κατὰ ὀρισμέναις ἐποχὰς ὑδάτων ἐμπλουτισμένων μὲ ἄλατα ἰνθρακικοῦ ἀσβεστίου.

Τὸ θέαμα ποῦ ἀντικρύζει κανεὶς θλέποντας τοὺς μαρμάρινους αὐτοὺς καταράκτες εἶναι κάτι τὸ ὄνειρῶδες.

Γενικὰ ὅλες αὐτὲς οἱ παρατηρήσεις μᾶς πείθουσι ὅτι τὸ σπήλαιον ὑπερχειλίζεται δι' ὑδάτων κατὰ τὰς ἐποχὰς τῶν βροχῶν καὶ γίνεται πάλι ἐν μέρει ξηρὸν κατὰ τὰς ἐποχὰς τοῦ θέρους.

Ἡ εἴσοδος τοῦ σπηλαίου ἔχει διαστάσεις 1,5X1 περίπου μέτρα καὶ διεύθυνσιν ἐν ΝΑ. πρὸς ΒΔ.

Ἀκολουθεῖ ἓνας διάδρομος 100 περίπου μέτρων, ἐλαφρῶς ἀνηφορικὸς, μὲ πολλὰ ἀνεξερευνητοὺς διακλαδώσεις, στολισμένους εἰς ὀρισμένα σημεῖα μὲ σταλακτίτας καὶ σταλαγμίτας καὶ μὲ δάπεδον ἐξ ἀπαστράπτοντος κρυσταλλικοῦ σταλαγματικοῦ ὕλικου (ἀνακρυσταλλώσεις).

Εἰς τὰ 50 περίπου μέτρα τοῦ διαδρόμου ὑπάρχει στένωμα δυσκολοῦν πολὺ τὴν διέλευσιν ποῦ ἐπισκέπτου. Τὸ στένωμα αὐτὸ ἔχει δημιουργηθῆ ἀπὸ εὐθραυστον σταλαγματικὸν ὕλικόν καὶ εὐκόλως θὰ ὀνηθῆ νὰ διευρυνθῆ μελλοντικῶς.

Μετά τὸν κεντρικὸν διάδρομον τῶν 100 περ. μέτρων ἀκολουθεῖ ἓνα λαβυρινθῶδες σύστημα ἀπὸ στενοῦς καὶ χαμηλοῦς διαδρόμους μὲ δάπεδον καλυμμένον παντελῶς ὑπὸ σταλαγματικοῦ ὕλικου χρώματος ρόζ.

Εἰς τὸ τέλος περίπου τοῦ κεντρικοῦ διαδρόμου, ἴτοι εἰς τὰ 170 περ. μέτρα, συνεχίζει κατηφορικῶς μία ἄλλη διακλάδωσις τοῦ σπηλαίου 50 περ. μέτρων μὲ δάπεδον καὶ τοιχώματα καλυμμένα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὑπὸ λάσπης καὶ διαφόρων ἄλλων φερτῶν ὕλικῶν.

Στὸ κεντρικὸ λαβυρινθῶδες σύστημα τοῦ σπηλαίου.

Φωτ. Κ. Μερδενσιάνου

Ἀκολουθῶς καὶ δυτικῶς τοῦ Κεντρικοῦ διαδρόμου ἐξερευνηθῆ ἕτερος κλάδος τοῦ σπηλαίου 100 περ. μέτρων ὅστις καταλήγει εἰς μίαν μεγάλην λίμνην γλυκέων ὑδάτων βάθους 5 περίπου μέτρων. Κατὰ μῆκος τοῦ κλάδου αὐτοῦ συναπτῶς κανεῖς τρεῖς λιμνοῦλες καὶ δύο μεγάλους θαλάμους. Ὁ ἓνας, «ὁ θάλαμος τῆς ἀποθέσεως» ὅπως τὸν ὀνομάσαμε, ἔχει μῆκος 15 περ. μέτρα, πλάτος 6 καὶ ὕψος περί τὰ 10 μέτρα. Ὁ θάλαμος οὗτος εἶναι διακοσμημένος μὲ ἐπιβλητικὰ σταλακτίτια διαφόρων μεγεθῶν, σχημάτων καὶ χρωμάτων. Ἀκριβῶς εἰς τὸ κέντρον τοῦ θαλάμου αὐτοῦ ὑπάρχει ἓνας σταλακτίτης ὑπερμεγέθης, παρουσιαζόμενος εἰς τὰ μᾶτια τοῦ ἐπισκέπτου ὡσάν τέρας. «Τὸ τέρας τῆς ἀποκαλύψεως» ὅπως τὸ ὀνομάσαμε κατόπιν. Ὁ ἄλλος μέγας θάλαμος, τὸν ὅποιον ἐξερευνήσαμε καὶ ὅστις καταλήγει εἰς τὴν «Μεγάλην λίμνην», εἶναι καὶ αὐτὸς διακοσμημένος ἀπὸ φαντασμαγορικοῦς σταλακτίτιας καὶ σταλαγματίτιας καὶ κατὰ μῆκος περίπου τοῦ δαπέδου του κυλᾶ θορυβῶδῶς ἓνας ὑπόγειος ποταμὸς. Τὸ ὄλον θέαμα ποῦ ἀντικρύζει κανεῖς εἶναι ὑποβλητικώτατον. Νομίζει κανεῖς ὅτι εὑρίσκειται εἰς ἓναν ἄλλον κόσμον, εἰς τὸν κόσμον τῆς «κολάσεως τοῦ Δάντη».

Ἡ «Μεγάλη λίμνη», δυστυχῶς δὲν συνεχίζει πολὺ. Ἡ ἐξερεύνησις ἣ ὁποία ἐσυνεχίσθη μὲ λαστιχένιες βάρκες μᾶς ἀπέδειξε ὅτι σταματᾶ ἀποτόμως εἰς τὸν ἀ-

ριστερόν υδάτινον διάδρομον ἀπὸ συμπαγῆ τοῖχον. Κάτωθεν ὅμως τοῦ τοίχου κατόπιον εἰδικῆς ἐρευνῆς εὐρέθη ὅτι ὑπάρχει σιφώνιον (μεγάλῃ ὀπῇ) ἀπὸ τῆν ὁποίαν καὶ τροφοδοτεῖται συνεχῶς μὲ νερὰ ἢ λίμνη. Ὅταν ἡ λίμνη ὑπερχειλίῃ τὰ νερὰ τῆς τρέχουν καὶ σχηματίζουν τὸν ἐπιβλητικὸν ἐκεῖνον ὑπόγειον ποταμόν. Ἐὰν ἡ ἐξερεύνησις συνεχισθῇ μὲ στολὴν βατραχανθρώπου κάτωθεν τοῦ σιφωνίου, ἴσως ἔλθουν εἰς τὸ φῶς νέα ἐπιβλητικὰ τμήματα τοῦ σπηλαιοῦ.

Γενικὰ εἰς τὸ σπήλαιον ἔχουν παραμείνει ἀνεξερεύνητα πάρα πολλὰ τμήματα. Δυστυχῶς ὁ χρόνος τὸν ὁποῖον διαθέταμεν ἦταν ἐλάχιστος προκειμένου περὶ ἐξερεύνησεως ἐνὸς τόσο μεγάλου σπηλαιοῦ. Ἐπισταμένην προσεχῆς ἐρευνα θὰ φέρῃ, εἰς φῶς πάρα πολλὰ ἄλλα ἄγνωστα τμήματα τοῦ σπηλαιοῦ καὶ ἴσως πολλὰ ἀξιόλογα πορίσματα τὰ ὁποῖα διέφυγον τῆς προσοχῆς μας.

Λιθωματικός διάκοσμος στὸν πρῶτο θάλαμο.

Φωτ. Κ. Μερδενσιάνου

Διαστάσεις τοῦ σπηλαίου : Τὸ σπήλαιον ἐκτείνεται ἐκ ΒΔ. πρὸς ΝΑ. εἰς κατ' εὐθείαν γραμμὴν μῆκος 280 περίπου μέτρων. Τὸ μῆκος τῶν διαδρόμων του, ποὺ ἔχουν ἐξερευνηθῆ μέχρι σήμερον, ἀνέρχεται εἰς 50η περίπου μέτρα.

Τουρισμός : Τὸ σπήλαιον «Δρακότρυπα» θεωρεῖται τουριστικὸν Ἐθνικοῦ ἐνδιαφέροντος διότι:

- 1) Ἐχει πολὺ μεγάλες διαστάσεις (ὕπολογίζεται ὅτι ἐκτείνεται πολὺ περισσότερον).
- 2) Ἐχει εἰς πολλὰ σημεῖα σπάνιον καὶ ἐπιβλητικὸν σταλακτιτικὸν διάκοσμον.
- 3) Ἐχει τὴν Μεγάλην γραφικὴν λίμνην καὶ τὸν ὑπόγειον ἐν ἐνεργείᾳ ποταμόν, ὅστις ῥέει θορυβωδῶς ἐν μέσω ἀπαραμίλλου ἐπιβλητικότητος σταλακτιτῶν.
- 4) Τὸ χωρίζει σχετικῶς μικρὰ ἀπόστασις ἀπὸ τὸν ἀμαξιτὸν δρόμον.

